

TOON KELDER

die andere gebieden, in de weelderiger kleur een bizarre klank, soms strident, soms wel-luidend-dissonant en in de achtergronden herinnering en melancholie, herinnering aan landschappen en luchten: het stilleven der drie appelen.

De enkele naaktfiguur ook kwam thans met het groote staande, lichter dan ombereen naakt op een voorheen ongekend plan: een figuur van symbolisch werkende vormen-weelde, een van leven en gloed doorstroomd idool. De semi-exotische sfeer ervan speelt nog, maar zwakker, mee in het mondain-weelderige Maternité, waarvan de psychologische complicaties instee van verzoend bizar verscherpt worden door de zich eenvoudig voor-doende compositie. Het neemt een schijn aan van zich te geven doch, hautain van allure, bewaart het zijn mysterie en dat der vrouw-moeder, daarmee tevens een afstand tusschen zich en den beschouwer, terwijl het toch het zinnelijk behagen aan eigen fysieke weelde-righeid der vrouw zou min verheelt als de zinnelijkheid van den schilder. Het volgende groote werk is psychologisch gezien heel wat eenvoudiger, als compositie daarentegen meer samengesteld. Met *Le repas* keert Kelder terug tot het motief van het dagelijksch brood van een zijner vroege stillevens in het wijdere verband van een familiegroep: moeder, zoon en dochttertje, dat al gaat glimlachen naar het nog ledige bord. Een ander en gemeenzamer beeld van het moederschap. Dit ook van lichte kleur bekoorlijke groeps-portret is nu weer niet zonder iets dat zacht en plechtig aandoet, als een moment van inkeer en bezinning.

Het schilderschap van Kelder is niet eenvoudig. Het heeft van het spel van een cultuur-faun en van het levensspel van een wereldling, daarvan ook weleens de nonchalante houding. Het is meer algemeen West-Europeesch dan plaatselijk-Hollandsch bepaald, maar dankt aan het milieu van zijn ontstaan onmiddellijke en middellijke aanrakingen met het Oosten. Modern is het alleen in schilder-kunstig opzicht: van een schilder die Cézanne kent. Doch zelfs in dat opzicht valt er niets scherp te bepalen want de bekoringen der Venetianen werden niet minder ondergaan dan dat leering getrokken werd uit het voorbeeld van Aix. Zoo is de tijd van zijn ontstaan ook slechts merkbaar als een late cultuur — niet als de aanvang van nieuwe tijden — waarin een cultuur zich haar verleden herinnert in mijmering en droom.